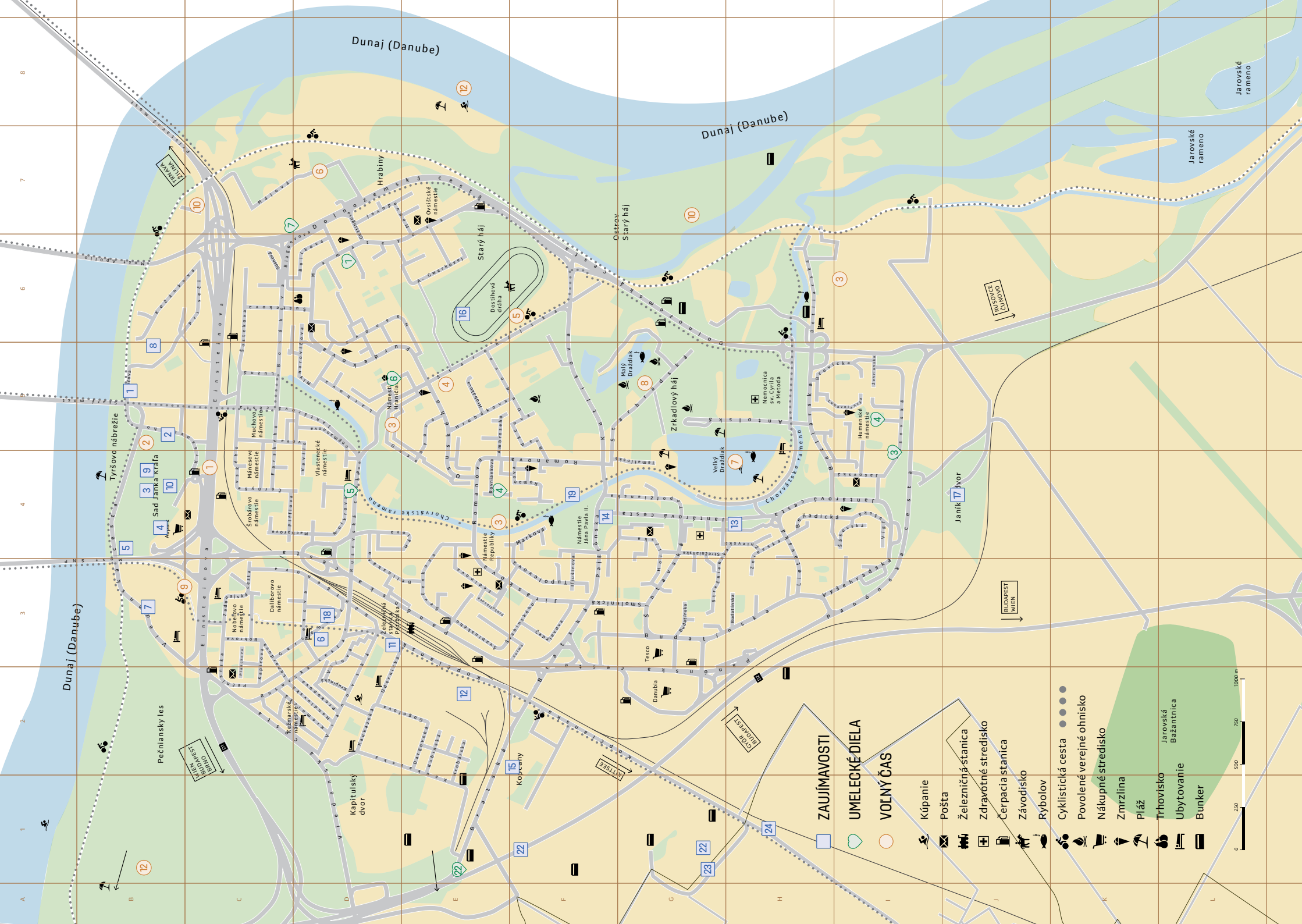

SK
pravý breh
Dunaja

Dunaj (Danube)

Dunaj (Danube)

Jarovské rameno

Jarovské rameno

Hrabiny

Starý háj

Ostrov Starý háj

Malý Draždiak

Zrkadlový háj

Nemocnica Nemocnica a Metoda

Veľký Draždiak

Humenské námestie

Janík Javor

Tyršovo nábřežie

Sad Janka Kráľa

Múchovo námestie

Vlastenské námestie

Námestie Hrančičia

Námestie Republiky

Námestie Jána Pavla II.

Chorvátske rameno

Pečniansky les

Nobeho námestie

Daliborovo námestie

Zeuzovova Prázdny

Kopčany

Kopčany

Kopčany

Kopčany

Kopčany

Kopčany

Kopčany

Kopčany

ZAUJÍMAVOSTI

UMELECKÉ DIELA

VOLNÝ ČAS

Kúpanie

Pošta

Železničná stanica

Zdravotné stredisko

Čerpacia stanica

Závodisko

Rýbolov

Cyklistická cesta

Povolené verejné ohnisko

Nákupné stredisko

Zmrzlina

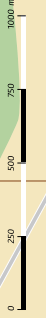
Pláž

Trhovisko

Ubytovanie

Bunker

Jarovská Bazantnica

úvod

Prvé kroky väčšiny návštevníkov Bratislavy vedú na tzv. Čestné nádvorie Bratislavského hradu, z ktorého je ponad Dunaj výhľad na južný, pravý breh rieky. Pohľad na najväčšie panelové sídlisko – Petržalku návštevníka prinajmenšom ohúri. Avšak to, čo z diaľky vyzerá ako vyprahnutá "betónová džungľa", skrýva v sebe množstvo prekvapení, o ktorých často nevedia ani miestni obyvatelia. Od tajomných zákutí sídliska, v ktorom žije takmer 130-tisíc ľudí, po obzvlášť zaujímavú históriu územia, na ktorom leží.

Pravý bratislavský breh Dunaja bol v minulosti dôležitým strategickým územím na hranici, ktorú prirodzene tvorilo mohutné povodie rieky. Siahala sem hranica Rímskej ríše, ktorej pozostatky sú dodnes viditeľné v podobe základov rímskeho vojenského tábora – Gerulata v Rusovciach. Petržalka bola od roku 1918 súčasťou 1. Československej republiky, v rokoch 1938 – 45 pričlenená k nacistickému Nemecku a po druhej svetovej vojne pripadla naspäť Československu. Obce Jarovce, Rusovce a Čunovo sa pričlenili k republike v roku 1947, po rozhodnutí Parížskej mierovej konferencie a v roku 1972 sa všetky tri obce stali mestskými časťami hlavného mesta. Až do roku 1989 viedla v tesnej blízkosti územia hranica oddeľujúca západný a východný blok v podobe tzv. železnej opony. Pravý bratislavský breh bol odpradáva úzko

spätý s povodím rieky Dunaj, ktorého jedinečný ekosystém lužných lesov a množstva dunajských ramien ho už v 19. storočí predurčil k tomu, aby sa stal vyhľadávaným športovo-rekreačným zázemím Bratislavy. Boli tu situované mnohé športoviská, sídlilo tu viacero vodáckych klubov a mimoriadnej popularite sa tešil aj najstarší verejný park v strednej Európe – Au Park, dnes známy ako Sad Janka Kráľa, ktorý počas rakúsko-uhorskej monarchie radi navštevovali aj hostia z neďalekej Viedne. Tí sem prichádzali vlakovým spojením, tzv. Viedenskou električkou.

Pravý breh Dunaja stojí každému návštevníkovi Bratislavy za to, aby ho navštívil a spoznal. Na svoje si prídu milovníci histórie pri návšteve petržalských pamiatok z prvej polovice 20. storočia. Zachované objekty jedinečného systému obrannej línie z rokov 1933 – 38 dnes fungujú ako živé múzeá s bohatou ponukou zážitkových a edukačných aktivít. Jarovská bažantnica, Rusovský kaštieľ, vojenský tábor Gerulata alebo galéria moderného umenia Danubiana určite stoja za návštevou.

Priaznivcom cyklistiky, korčuľovania, jazdy na koni, vodných športov, ale aj milovníkom prírody ponúka pravý breh Dunaja bohaté možnosti vyžitia.

Objavte s nami tajomstvá tejto mimoriadne zaujímavej, najjužnejšej časti hlavného mesta a Bratislavského kraja.

Petržalka

Mestská časť Bratislava – Petržalka sa rozprestiera na pravom brehu rieky Dunaj. Je to jedna z najhustejšie obývaných oblastí Slovenska a keby bola samostatným mestom, so svojimi viac ako 105-tisíc obyvateľmi by bola tretím najväčším mestom na Slovensku. Väčšina obyvateľov žije v panelových domoch, ktoré postavili v rokoch 1973 – 1989 ako súčasť veľkolepého projektu, ktorého výsledkom je najväčšie panelové sídlisko v strednej Európe. Podstatná časť územia, na ktorom sídlisko leží, tvorila kedysi zástavba vidieckeho

charakteru, ktorú takmer celú zrovnali so zemou. Na prvý pohľad pre turistov nezaujímavá destinácia v sebe skrýva bohatú a zaujímavú históriu, množstvo pamiatok, umeleckých diel a rôznych nečakaných zákutí. Ide o jedinečný príklad zhmotnenia urbanisticko-architektonických myšlienok kolektívneho bývania obdobia socializmu 70. a 80. rokov. Okrem toho Petržalka a jej okolie ponúka návštevníkom bohaté možnosti športových a rekreačných aktivít v atraktívnom prírodnom prostredí v susedstve rieky Dunaj a lužných lesov.

počet obyvateľov: 104 395 (25% z celkového počtu obyvateľov Bratislavy) **hustota obyvateľstva:** 3640 ob./km² **rozloha:** 28,7 km² (7,8% z celkovej rozlohy Bratislavy) **počet bytov:** 44 373 **podiel zastavanej plochy:** 8% (najmenej zo všetkých mestských častí Bratislavy) **verejná zeleň:** 192,36 ha (z toho parková: 27,46 ha) Stav k 31. 12. 2014, zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

zaujímavosti

1

1

1 Starý most

Prvý stály bratislavský most cez Dunaj postavili v roku 1889 a niesol meno rakúsko-uhorského cisára Františka Jozefa I. (od roku 1919 Štefánikov most). V roku 1945 ho ustupujúca nemecká armáda zničila. Na jeho mieste postavili Most Červenej armády, ktorý po roku 1989 premenovali na Starý most. Pre nevyhovujúci technický stav ho v roku 2014 rozobrali a o dva roky neskôr na jeho mieste postavili „nový“ starý most, po ktorom popri lávke pre peších a cyklistov premáva električka do Petržalky.

2 Divadlo Aréna

Patrí medzi najstaršie divadlá v Bratislave. V roku 1828 postavili pri Sade J. Kráľa drevený nekrytý amfiteáter – divadelnú arénu. Približne na rovnakom mieste dnes stojí budova Divadla Aréna, postavená v roku 1898. Po druhej svetovej vojne divadlo nefungovalo a jeho prevádzku sa podarilo obnoviť až v roku 1996. Konajú sa tu divadelné predstavenia, koncerty a filmové premiety. Za divadlom sa nachádza tehlová stavba vodnej veže, ktorá slúžila na zásobovanie divadla vodou a vedľa nej stojí tehlový dom strojníka veže.

2

3

Brigita, Staropetržalčanka:

Známa postavička v Au Café bol čašník Jani báči (Johan, Johnny). Vždy perfektne oblečený, rýchly, šikovný, spoľahlivý – tak si ho pamätá väčšina návštevníkov. Po zbúraní Au Café odišiel do reštaurácie Lipa, kde potom vo vyššom veku skončil svoju čašnícku kariéru.

3 Au Café

Vychýrenú kaviareň Au Café otvorili v roku 1827 na nábřeží Dunaja pri Viedenskej ceste a jej vznik súvisí so sprevádzkovaním lodkového mosta cez Dunaj. Kaviareň v roku 1890 rozšírili o reštauráciu. Budova začala v 60. rokoch 20. storočia chátrať, až ju

nakoniec v roku 1966 asanovali. Nahradili ju mal projekt kongresovej haly, ktorý sa nakoniec nerealizoval. V roku 2003 na tom istom mieste postavili novú budovu, ktorá viac-menej rešpektuje pôvodný tvar a dnes funguje ako kaviareň a reštaurácia s letnou záhradou.

4 Leberfinger

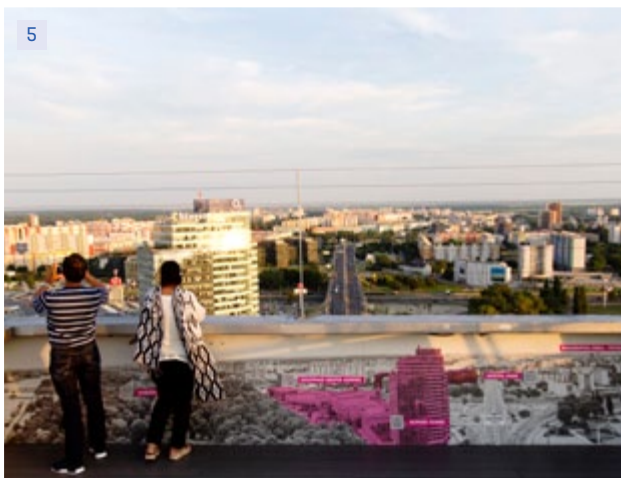
História reštaurácie Leberfinger siaha až do roku 1759, keď bola založená ako zájazdny hostinec na významnej dopravnej tepne – Viedenskej ceste. Vyhlásená kuchyňa, populárne tanečné zábavy a divadelné predstavenia robili z hostinca Leberfinger obľúbené miesto Bratislavčanov. Od roku 1948 v budove sídlilo učňovské stredisko komínárov. V roku 1992 objekt vyhorel a prestal sa využívať. V roku 1998 prešiel rekonštrukciou a dodnes funguje ako reštaurácia.

4

5

5

5 Most Slovenského národného povstania

Most SNP postavili v rokoch 1969 – 1972. Most s vyhladkovou reštauráciou na vrchole, dnes nazývanou UFO, je jedným z výrazných symbolov Bratislavy. Na streche reštaurácie sa nachádza panoramatická vyhladková plošina.

6

6

6 Kostol Povýšenia sv. Kríža

Kostol s farou postavili v roku 1932 podľa návrhu architekta Vladimíra Karfíka, dvorného architekta Tomáša Baťu, ktorý stavbu pomohol petržalčanom zrealizovať. Použitím prefabrikovaných dielov (z ktorých sa stavali aj baťove fabriky) sa stavbu podarilo postaviť s minimálnym rozpočtom, za tri a pol mesiaca. Kostol s dispozíciou trojloďovej baziliky predstavuje ideály funkcionalistického chápania architektúry bez akýchkoľvek „zbytočných“ dekoračných prvkov. V interiéri sa zachovali pôvodné prvky ako oltár, lavice, spovednice a priestor dominuje drevený kríž od bratislavského sochára Alojza Rigeleho.

7

7

7 Veslárske kluby

Petržalský breh Dunaja bol už v 19. storočí miestom, kde boli situované mnohé športoviská. Popri futbalových ihriskách a tenisových kurtoch tu bolo množstvo lodeníc. Dodnes fungujú lodenice východne od Starého mosta a zachovali sa aj dve jedinečné budovy veslárskeho klubov pri Moste SNP. Jedným je Slovenský veslársky klub od architekta Emila Belluša a druhý Nemecký veslársky klub od architekta Josefa Konrada. Obidve budovy, postavené v roku 1931, sú jedinečnými príkladmi funkcionalistickej architektúry na Slovensku. Žiaľ, budova Nemeckého veslárskeho klubu už dlhšiu dobu chátra, zatiaľ čo Slovenský veslársky klub plní svoju funkciu dodnes a popri lodenici sa tu nachádza aj reštaurácia Aušpic.

7

Max, vodácky klub Dunajklub Kamzík:

Mám rád Dunajklub, lebo tam mám dobrých kamošov. Máme zábavné tréningy, kde robíme aj všeličo iné než pádlovanie. Väčšinou trénujeme na jazere Veľký Zemník. Keď som na tréningu, nemusím sa učiť.

8

8 Lodnice

Petržalský breh Dunaja je už od 19. stor. sídlom viacerých vodáckych klubov a lodeníc. Maďarský veslársky klub založili už v roku 1862 a bol to prvý moderný športový klub vo vtedajšom Uhorsku. V roku 1896 vybudovali základňu v dnes už neexistujúcej budove, ktorá bola rozobratá pri stavbe Mosta SNP. Najstarší klub, ktorý funguje dodnes, je vodácky klub Dunajčik, založený už v roku 1924. Spočiatku klub sídlil na protiláhlom brehu Dunaja – v zimnom prístave, až kým v roku 1932 nebola postavená lodenica na konci zátoky Lido, hneď za plotom povestného kúpaliska. Vybudovať areál, ktorý funguje dodnes, sa podarilo už v roku 1946. Pôvodné drevené budovy namaľované nazeleno tu stoja dodnes aj so starými popisnými tabuľami, nápisom Dunajčik a dvoma pádlami nad vstupom do lodenice. Členovia klubu sa zaoberajú turistickou, ale aj športovou kanoistikou. V areáli sa stretávajú, zveľaďujú svoju lodenicu, opravujú lode, opekajú si a trávia tu väčšinu svojho voľného času. V susedstve sa nachádzajú dve novšie budovy lodeníc. História vodáckeho klubu Dunajklub Kamzík siaha až do roku 1933, keď klub sídlil v budove Maďarského veslárskeho klubu. V roku 1970 ho presťahovali do novopostavenej budovy, ktorá je zrkadlovou kópiou susednej budovy kanoistického oddielu Športového klubu polície. Súčasťou lodeníc sú aj tenisové kurty, ihriská na plážový volejbal a ohniská na opekanie.

9

9

9 Prístavisko propeleru

V roku 1930 mladý slovenský architekt Emil Belluš navrhol dve funkcionalistické budovy prístaviska propeleru – kyvadlovej lode premávajúcej medzi pravým a ľavým brehom Dunaja. Pôvodne dopravu zabezpečovalo viacero modelov parníkov. Poslednou kompu bola loď Kamzík, ktorá premávala od roku 1978 s prestávkami až do roku 2003. Kým budova na bratislavskom brehu funguje dnes ako kaviareň, stavba na pravom brehu, pozostávajúca z čakárne a okienka na predaj lístkov, už neplní svoju funkciu.

10

Peter, Klub priateľov mestskej hromadnej a regionálnej dopravy

Zastávka Viedenskej električky Petržalka – výhybňa v Sade Janka Kráľa je tichým svedkom zaniknutého vlakovo-električkového spojenia medzi Viedňou a Bratislavou z obdobia monarchie a I. ČSR. Obyvatelia oboch dunajských metropol toto spojenie často využívali pri vzájomných návštevách.

10

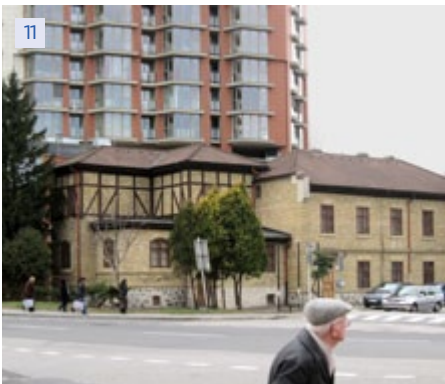
10 Viedenská cesta

Od Starého mosta vedie popri nábreží Viedenská cesta. V minulosti zabezpečovala táto cesta jediné spojenie s Viedňou, preto mala v histórii Bratislavy veľký význam. Od roku 1914 po nej premávala tzv. Viedenská električka, ktorá spájala Bratislavu s Viedňou. Jej prevádzka trvala prakticky až do roku 1946 a stala sa jedným zo symbolov prvorepublikovej Bratislavy.

11 Dom riaditeľa smaltovne

Oproti železničnej stanici, v tieni neďávno postaveného centra Vienna Gate stojí tehlový dom. Ide o vilu postavenú začiatkom 20. storočia technikou fachwerk (tzv. hrázené murivo) a patrila riaditeľovi smaltovne Sphinx.

12 Závod Matador

V roku 1904 založili podnik na výrobu gumového tovaru. Továreň Semperit, neskôr známa pod názvom Matador, tu fungovala až do 90. rokov 20. storočia. Veľký areál pri železničnej stanici, kde sa nachádza aj viacero jedinečných tehlových hál pôvodnej smaltovne, je dnes sídlom množstva firiem, pneuservisov, autoservisov a skladov.

13 Stena pre protitankový kanón

Pri Jantárovej ceste na lúke pri poliklinike vytrča zo zeme železobetónová strieľňa s otvorom pre protitankový kanón. Dve ta-

kéto steny sa zachovali aj pri objekte B-S 8. Táto je však zaujímavá tým, že sa nachádza priamo v strede sídliska. Stenu postavili nemecké vojská v rokoch 1944 – 45 ako súčasť tzv. Juhovýchodného valu.

14 Kostol Sv. Rodiny

Tento kostol vstúpil do petržalských dejín 14. septembra 2003, keď sa tu konala svätá omša, ktorú odslúžil pápež Ján Pavol II. pred takmer štvrtmiliónovým publikom. Na jeho počesť po pápežovi pomenovali aj námestie a stojí tu aj jeho bronzová socha.

15

15 Petržalský cintorín

Okrem toho, že je Petržalský cintorín miestom posledného odpočinku mnohých Petržalčanov, nachádza sa tu aj pamätník a spoločný hrob židovských obetí fašizmu a pamätník obetiam prvej svetovej vojny. Po skončení vojny a evakuácii nemeckých vojsk v marci roku 1945 za severozápadným plotom cintorína objavili päť masových hrobov a v nich 497 obetí, ktoré tu zomreli v pracovnom tábore zriadenom nacistami. Okolie cintorína tvoria ulice, ktoré sú pozostatkom starej Petržalky. Zopár pôvodných domov a ulíc umožňuje vytvoriť si predstavu, ako Petržalka vyzerala pred tým, ako sa premenila na sídlisko.

15

16

16

16 Hájovňa a kaplnka v Starom háji

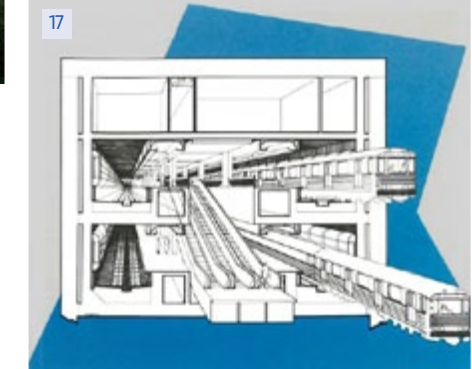
Veľká časť územia, na ktorom leží dnešná Petržalka, bola posiatá lužnými lesmi, z ktorých boli niektoré pretvárané na lesoparky a háje, spravované hájnikmi, ktorí pôsobili v hájovniach. Jedna z hájovní sa zachovala v blízkosti dostihovej dráhy. Nazývala sa Kokešova a u Petržalčanov a Bratislavčanov bola obľúbená ako súčasť nedeľných výletov, pretože poskytovala aj kvalitné pohostinské služby. Oproti hájovni stojí kaplnka, v ktorej je ukrytý kamenný kríž, ktorý dali Bratislavčania osadiť v roku 1869 ako pamätník na veľkú povodeň v roku 1809.

17

17 Spojovací tunel metra

V najjužnejšej časti Petržalky, na mieste, kde kedysi stála osada Janíkov dvor, v osemdesiatych rokoch postavili v súvislosti s projektom metra dva tunely, ktoré mali slúžiť za konečnú stanicu ako spojnica do depa. V roku 1990 výstavbu metra úplne prerušili a nedostavané tunely s dĺžkou okolo 300 m tu ostali.

17

18

18 Hostinec Lipa

Oproti kostolu Povýšenia sv. Kríža stojí nízka budova, kde už od 60. rokov 20. stor. funguje Hostinec Lipa. Ide o posledné pohostinské zariadenie, ktoré pamätá Petržalku pred tým, ako sa z nej stalo sídlisko.

19

Braňo, sprievodca:

Krčma, kde sa dá pričuchnúť k Petržalke 80. rokov. Pivo a poldecáky dopĺňa dobový nábytok, tabakový opar a miestni štamgasti. V lete sa dá sedieť aj vonku na terase paneláku. Účastníci našej post-komunistckej prehliadky mesta si zvyknú veľmi pochvalovať.

umenie

1

1 Oddanosť strane

Socha od Jána Hučka z roku 1982 je typickým príkladom angažovaného umenia z čias socializmu. Predstavuje muža, ktorý na hrudi zviaza sovietskú vlajku (s kosákom a kladivom).

2

2 Jar

Kamenná socha abstraktne stvárnenej ležiacej ženy je dielom Petra Rollera z roku 1989.

Pri prechádzaní Petržalkou natrafíte na veľké množstvo umeleckých diel, ktoré tu dotvárajú verejný priestor. V čase budovania sídliska platil zákon, podľa ktorého vyplývala povinnosť staviteľa vyčleniť určité percento z ceny stavby na jej výtvarné doriešenie interiérov a okolia. V Petržalke sa dnes vyskytuje takmer sedemdesiat rôznych umeleckých diel. Popri niekoľkých dielach v duchu socialistického realizmu je tu zastúpené veľké množstvo vskutku progresívnych realizácií z 80. rokov 20. stor., aj od významných slovenských výtvarníkov.

Roman, historik umenia

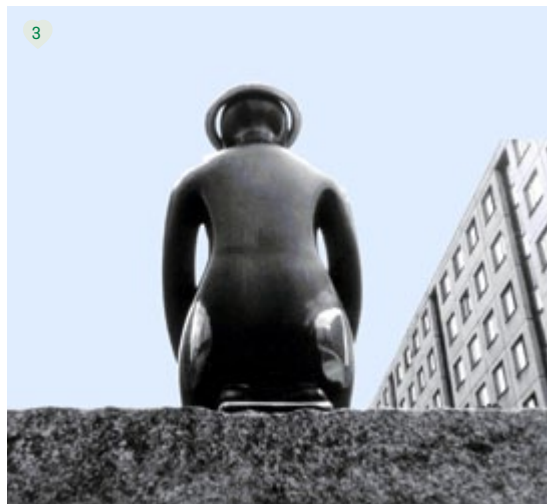
Odporúčam pristaviť sa pri Slniečnych hodinách od sochára Štefana Prokopa (1941 – 1987). Sú trochu zastrčené za budovami Ekonomickej univerzity (Sosnová 41), ale pôvodný šat z r. 1986 nedávno zmenili a slúžia aj ako lezecká stena. Príjemné miesto s lavičkami určené pre outdoorové aktivity a oddych.

7

3 Zamyslená

Bronzová plastika z roku 1989 od Vladimíra Havrillu zobrazuje meditujúcu, kľáčiacu ženu na troch kamenných kvádroch.

3

4

4 Monumentálna maľba Mier

Sedem obrovských štítov 12-poschodových panelákov kedysi pokrývali tzv. monumentálne maľby. Tie začali miznúť pod zatepleniai domov. Z nich sa dodnes zachovala už iba jedna, ktorú sa podarilo v roku 2015 zachovať a premaľovať na novozateplenu fasádu. Ide o maľbu s názvom Mier od Jozefa Porubčína z roku 1985.

7

5

5 Dievčatá

Mohutné súsošie v strede parku, pozostávajúce z vytesaných postáv žien vytvoril v roku 1986 Juraj Hovorka.

6

6 Strom

Plechová plastika v tvare stromu od Antona a Olgy Vrankových je vytvorená z plechových dielov pozapájaných do seba, ktoré držia bez pomoci skrutiek alebo zvarov.

voľný čas

1

1 Sad Janka Kráľa

Je najstarším verejným parkom v strednej Európe. Založili ho v rokoch 1774 – 76 na ploche pôvodného lužného lesa. Park bol upravený pod vplyvom barokového klasicizmu do tvaru osemramennej hviezdice, neskôr prešiel v roku 1832 úpravou, pri ktorej bola dispozícia uvoľnená na spôsob anglického parku. Je tu zastúpené veľké množstvo vzácnych druhov krovín a stromov, medzi ktorými sa nachádzajú aj exotické dreviny. Unikátne sú takmer dvestoročné platany javorolisté. Park je doplnený o prvky drobnej architektúry – vo východnej časti sa nachádza horná časť gotickej veže Františkánskeho kostola, ktorú sem premiestnili po zemetrasení na konci 19. storočia. V strednej časti parku sa medzi kvetinovými záhonmi vyníma biela socha básnika Janka Kráľa. V parku je rozmiestnených dvanásť kruhových miest s lavičkami po obvode, v strede ktorých sa nachádzajú guľové sochy so znameniami zverokruhu. Po obvode južnej a východnej časti parku až po Viedenskú cestu sa zachovala časť obranného valu rakúsko-uhorskej armády proti napoleonským vojskám, ktoré

1

1

na toto územie „zavítali“ dvakrát, v rokoch 1805 a 1809. Na výročie bombardovania Bratislavy a bojov na pravom brehu Dunaja sa v parku odohrávajú každý rok v júni ukážky bojov, na ktorých sa zúčastňuje množstvo skupín vojenskej histórie z celej Európy.

2

2

2 Tyršovo nábregie

Petržalské nábregie je dejiskom mnohých kultúrnych akcií. Konajú sa tu koncerty a rôzne kultúrno-spoločenské udalosti. Nábregie od prístaviska Propeleru až takmer po divadlo Aréna sa v lete premení na pieskovú pláž s ležadlami, barmi, plážovým volejbalom a inými atrakciami. Na pontónoch a lodiach ukotvených na Dunaji sú situované rôzne prevádzky – reštaurácia, piváreň, divadlo. Na nábregí sa nachádza aj viacero pamätníkov – Pamätník obetiam rasizmu a neonacizmu, Pamätník mierových zmlúv, alebo Pamätník obetiam genocídy Arménov.

Tomáš, sietotlačiar a spevák

Mám rád svoju petržalskú bežeckú trasu. Od jedného po druhý koniec kanála. Okrem ľudí stretnem vždy mnoho zvierat – psy, labute, kačky, čajky, ryby i bobra.

3 Chorvátsky kanál

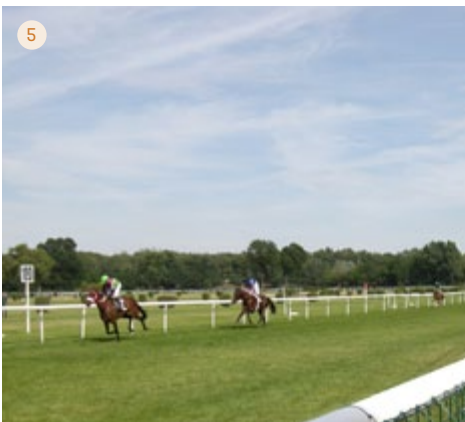
Ide o umelý kanál, vybudovaný počas výstavby sídliska na miestach, ktoré sčasti kopírujú trasu pôvodného Chorvátskeho ramena Dunaja, ktoré tadiaľto pretekalo ešte v 18. storočí. Kanál prvotne slúži na odvádzanie spodnej vody, ale za dlhé roky jeho existencie sa premenil na unikátny biokoridor, ktorý poskytuje útočisko mnohým rastlinám a živočíchom, z ktorých niektoré patria medzi ohrozené a chránené druhy.

3

4 Námestie hraničiarov

Námestie hraničiarov je jedným z významných dopravných uzlov a tvorí výrazný orientačný bod Petržalky. Často býva označované aj za jej centrum. Sídli tu riaditeľstvo polície, na terasách domov sa nachádza množstvo obchodov a služieb. Na námestí a v jeho bezprostrednom okolí stoja stánky s občerstvením (zmrzlina, langoše, hot dog). V novozrekonštruovanom parku stojí aj základný kameň Petržalky, ktorý tu položili v apríli 1973. Z námestia sa dá pešo dostať po Starohájskej ulici k areálu Dostihového závodiska.

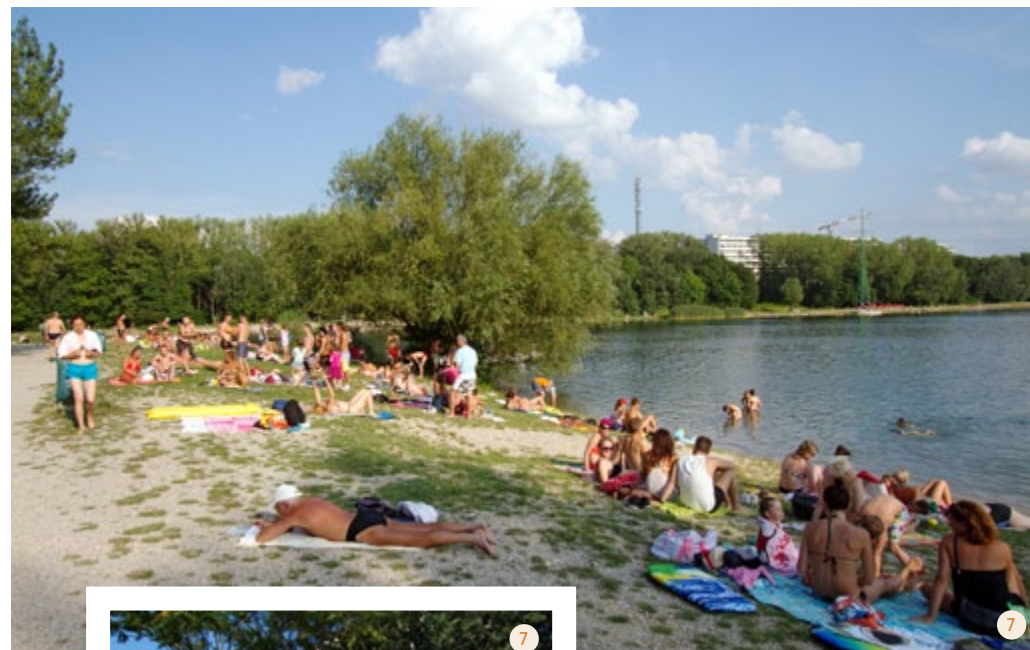

6 Jazdecký klub Slávia STU

Za Ekonomickou univerzitou sa nachádza areál jazdeckého klub Slávia STU, na ktorom sa každoročne v auguste konajú medzinárodné prestížne parkúrové preteky Grand Prix Bratislava. Ich tradícia siaha až do roku 1965. Areál susedí so športovým centrom Slavia Agrofert a reštauráciou Tarpan.

5 Dostihová dráha

Tradícia dostihov v Petržalke siaha až do roku 1902. Súčasnú dostihovú dráhu otvorili v roku 1960 a dnes patrí medzi významné dostihové dráhy v strednej Európe. Počas sezóny sa tu takmer každú nedeľu konajú dostihy s medzinárodnou účasťou. Občas sa tu uskutočňujú aj preteky chrtov. Súčasťou areálu sú bufetové drevené chatky, detské ihrisko, reštaurácia a bary. V areáli prebiehajú rôzne akcie, spomedzi ktorých najväčšia – Dni Petržalky – sa koná v júni.

7 Veľký Draždiak

Štrkovisko, vybagrované v druhej polovici 20. storočia, je dnes obľúbeným rekreačným miestom nielen Petržalčanov. Počas sezóny tu možno stretnúť početných rybárov, v lete však jazero a jeho rozľahlé brehy slúžia hlavne ako prírodné kúpalisko. Nachádza sa tu množstvo bufetov, reštaurácií, tenisových kurtov, detských ihrísk, ihrísk na plážový volejbal a hokejbal a požičovňa vodných bicyklov. Žije tu viacero druhov rýb, na hladine sa zdržujú labute a rôzne druhy vodných vtákov. Pri dostatočne hrubej ľadovej vrstve sa tu v zime korčuľuje. Každoročne sa tu na Štedrý deň koná slávnostné vianočné kúpanie otužilcov.

Júlia, novopetržalčanka:

Na Draždiak chodím rada preto, lebo tam majú dobrú zmrzku a vynikajúce langoše. V lete sa tam chodím kúpať, ale najradšej cvičím na hrazdách. Je to tam SUPER!

8

8

8 Malý Draždiak

Jazero Malý Draždiak vzniklo ťažbou štrku v druhej polovici 20. storočia. Jeho nepravidelný tvar, ktorý nie je vo väčšej miere regulovaný, vytvára z nevelkého jazera prirodzene sa vyvíjajúci organizmus. Využíva sa na rybárčenie, korčuľovanie, v okolí sa dajú nájsť vyhradené ohniská. Jazero je ohraničené zo severu úzkou hrádzou, za ktorou sa nachádza posledný zvyšok pôvodného Chorvátskeho ramena.

9 Výstavisko Incheba

Komplex výstaviska Incheba Expo postavili v rokoch 1974 – 86 podľa návrhu architekta Vladimíra Dedečka. Výstavné haly sú počas celého roka dejiskom rôznych veľtrhov (Coneco, Autosalón, Bibliotéka, Flóra, ITF SlovakiaTour...), koncertov, konferencií a spoločenských akcií. Súčasťou komplexu je aj hotel a administratívna budova.

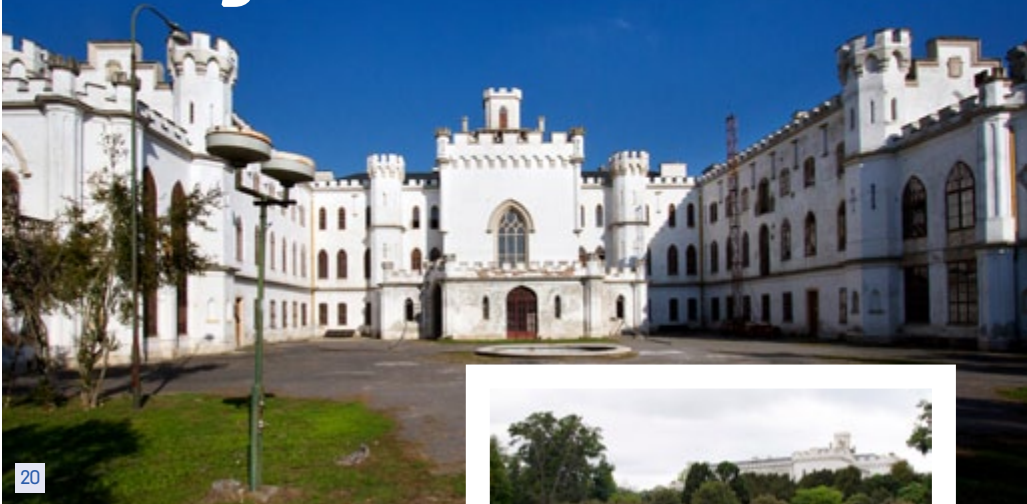
9

Jarovce Rusovce Čunovo

Pravý bratislavský breh ponúka bohaté možnosti športového, rekreačného a kultúrneho vyžitia. Priamo v susedstve sídliska Petržalka sa nachádzajú významné chránené územia lužných lesov a množstvo vodných plôch, vhodných na kúpanie a rybárčenie. História dýchajú zachované a v súčasnosti oživované bunkre z 30. rokov 20. storočia alebo v neďalekých Rusovciach kaštieľ a pozostatky rímskeho tábora Gerulata. Na svoje si prídu aj milovníci moderného umenia v galérii Danubiana či priaznivci vodných športov v susediacom areáli Divoká voda na vodnom diele pri obci Čunovo.

Ideálnym dopravným prostriedkom na ich objavovanie je bicykel, ktorým sa dá ľahko dostať aj na inak nedostupné miesta. Umožňujú to cyklistické chodníky vedúce po hrádzi, ktoré sú napojené na systém medzinárodných cyklistických ciest. Tie poskytujú aj spojenie s Dolným Rakúskom (Niederösterreich), ktoré taktiež ponúka veľké množstvo atraktívnych destinácií.

zaujímavosti

20

20 Kaštieľ Rusovce

V obci Rusovce stojí neogotický kaštieľ, ktorý dostal súčasnú podobu prestavbou v rokoch 1843 – 1850. Kaštieľ najviac utrpel počas druhej svetovej vojny, keď ho v roku 1944 obsadilo nemecké komando a o rok neskôr sovietski vojaci, ktorí objekt značne poškodili. Od roku 1951 v ňom sídlil Slovenský ľudový umelecký kolektív (SLUK). Kaštieľ však aj naďalej chátral. V roku 1976 bola naplánovaná generálna rekonštrukcia, ktorá sa však do dnešných dní neuskutočnila. V súčasnosti je objekt majetkom Úradu vlády SR, ktorý má zámer využiť ho ako reprezentačné sídlo s ubytovaním pre zahraničné návštevy. Ku kaštielu patrí aj príľahlý anglický park, ktorý voľne prechádza cez mŕtve rameno do lužného lesa. V južnej časti parku stojí renesančný Kostol sv. Víta z roku 1613. Zaujímavosťou je veža v tvare orientálneho minaretu, ktorú vybudovali v roku 1906 ako zásobáreň vody. V bývalej koniarni kaštiela dnes sídli SLUK, ktorý tu má aj svoju domovskú divadelnú scénu a organizuje tu rôzne kultúrno-spoločenské akcie. V budove sa nachádza aj reštaurácia.

20

21

21 Gerulata

Neďaleko kaštiela sa nachádza múzeum antickej Gerulaty. Na mieste, kde stál rímsky vojenský tábor na severnom okraji Rímskej ríše, ktorý bol súčasťou hraníc Limes Romanus, dnes možno vidieť základy stavieb z 2. až 4. storočia. V súčasnosti sa v tomto areáli nachádza expozícia Múzea mesta Bratislavy prezentujúca archeologické nálezy rímskeho obdobia z územia Slovenska.

22

22 Petržalské bunkre

Od roku 1933 pre stále silnejúcu hrozbu zo strany nacistického Nemecka, začali pozdĺž československých hraníc budovať systém opevnenia. Petržalské opevnenie dosiahlo ako jediný ucelený úsek československého pohraničného opevnenia vysoký stupeň dokončenosti a bojovnosti. V línii, ktorá sa začína pri Moste Lafrancoňi, pokračuje pozdĺž hraníc s Rakúskom, prechádza sídliskom popri Chorvátskom kanáli a končí sa pri Dunaji oproti Slovnaftu, sa zachovalo z pôvodných 25 až 16 ťažkých objektov a niekoľko káblových komôr. Väčšina bunkrov prežila aj stavbu sídliska a v súčasnosti sú niektoré z nich v správe dobrovoľných organizácií, ktorých členovia sa o ne starajú a vytvárajú z nich múzeá sprístupnené verejnosti. Takým je bunker B-S 8 v susedstve vojnového cintorína alebo objekty B-S 4 a B-S 6 pri dunajskej hrádzi neďaleko hranice s Rakúskom.

22

23 Vojnový cintorín

Vojnový cintorín z roku 1916 sa nachádza pri hranici s Rakúskom, v tesnej blízkosti bunkra BS-8. Na cintoríne je pochovaných 331 vojakov rôznych národností. Ide o obeť prvej svetovej vojny, ktoré zomreli v okolitých lazaretách a nemocniciach.

23

24

24 Železná opona

Hranica, ktorá v rokoch 1948 – 1989 oddeľovala západné krajiny od východného bloku, sa nazývala „železná opona“. Túto prísne stráženú a prakticky nepriechodnú bariéru tvoril systém plotov z ostnatých drôtov, z ktorých niektoré boli napojené na vysoké napätie. V prípade neoprávneného prechodu signalizačné systémy ihneď zmobilizovali hliadky, dokonca sa používali špeciálne vycvičené psy, ktoré boli pri poplachu automaticky vypustené za narušiteľom. Na slovensko-rakúskych hraniciach prišlo o život až 42 civilistov. Časť železnej opony viedla aj v tesnom susedstve Petržalky a oddeľovala pravý bratislavský breh od Rakúska. V blízkosti bunkra B-S 8 sa nachádza replika takéhoto plotu, ako aj pamätník Hartmutovi Tautzovi – 18-ročnému študentovi, ktorý utekal z východného Nemecka a ktorého zavraždili v roku 1986 pri pokuse o prekonanie hraníc.

25

25 Trojmedzie

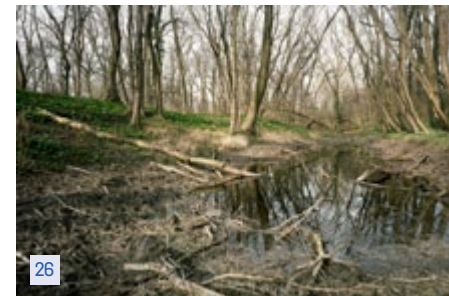
Geografický bod, v ktorom sa stretávajú hranice Slovenska, Rakúska a Maďarska, je označený trojhranným hraničným kameňom. Vedľa neho sa nachádza drevený stĺp s ostnatým drôtom, ako pripomienka „železnej opony“, ktorá tadiaľto do roku 1989 viedla. Areál v okolí trojmedzia tvorí sochársky park, v ktorom sú osadené kamenné sochy vychádzajúce z motívu trojuholníka. Tieto diela tu vytvorili umelci z celého sveta v rámci sochárskych sympózií v rokoch 1992, 1997 a 1998. K trojmedziu vedú poľné cesty, preto najvhodnejší spôsob, ako navštíviť toto miesto, je na bicykli.

26 Jarovská bažantnica

Juhozápadne od Petržalky, medzi Jarovcami a Kittsee, sa nachádza jedinečný chránený areál Jarovskej bažantnice. Na ploche pôvodného lužného lesa, obkoleseného dunajským ramenom tu bola pravdepodobne už v 17. storočí vybudovaná zvernica, upravená v barokovom slohu. Priestor bažantnice bol rozdelený hviezdicovito usporiadanou cestnou sieťou s ôsmimi ramenami lemovanými stromoradiami. Cestičky sú aj v súčasnosti rozoznateľné a na západnom konci sa zachoval kamenný most s dvoma oblúkmi, ktorý bol vybudovaný ponad dnes už vyschnuté rameno. Súčasťou areálu boli kedysi aj murované stavby a altánky. Bažantnica je najkrajšia na jar, keď cez holé konáre stromov preniká slnečné svetlo a zem je posiatá obrovským množstvom snežienok a voňavým medvedím cesnakom.

26

26

Ivor, majster vlastivedných prechádzok:

Môj tip? Jednoznačne Bažantnica medzi Petržalkou a Jarovcami. V bývalej barokovej zvernici zmenenej na divý les uprostred poľí sa ešte stále môžete prejsť pôvodnými hviezdicovitými alejami, rozbiehajúcimi sa zo stredového „kruhového objazdu“, po ktorých sa vraj kedysi šinuli aj kolesá habsburských cisárskych kočov. Ak si to zamierite smerom k ruinám kamenného mosta cez bývalý meander dunajského ramena, zájdite si aj do Kittsee na ulicu Krachgasse, kde kedysi bývalo služobníctvo tohto zabudnutého skvostu.

M.P. BA

26

voľný čas

10

10 Lužné lesy

Rieka Dunaj po prechode Devínskou bránou vstupuje do Panónskej nížiny a vytvára tu tzv. vnútrozemskú riečnu deltu. S rozlohou takmer 4000 km² ide o najväčšiu vnútrozemskú deltu v Európe. Spleť ramien a lužných lesov tu vytvorila mimoriadne cenné prírodné územia, dnes nazývané Dunajské luhy. Na pravom bratislavskom brehu sa nachádzajú viaceré chránené územia – Pečniansky les, Soví les, Starý háj, Chorvátske rameno a Hrabiny v Petržalke, Jarovská bažantnica pri Jarovciach a Ostrovné lúčky a Dunajské ostrovy pri Rusovciach a Čunove. Rozprestierajú sa na ploche vyše 165 km² od Bratislavy až po Štúrovo. Je to územie pokryté hodnotnými porastmi vrbovo-topolových a dubovo-brestovo-jaseňových lužných lesov s výskytom mnohých starých stromov jedinečnej ekologickej hodnoty. Búťlavé stromy a popadané kmene poskytujú prístrešie viacerým druhom netopierov, vtákov a hmyzu. Žije tu viacero druhov motýľov, vážok a chrobákov. V vtákov tu hniezdia sýkorky, škorce, ďatle (aj najväčší európsky ďateľ – tesár čierny). Z cicavcov lesy obývajú

jelene, srnce, diviaky, jazvece, líšky, aj náš najväčší hlodavec bobor vodný. Medzi ďalšie lokálne významné chránené územia s jedinečnou faunou a flórou patrí les Hrabiny a Jarovská bažantnica. V chránenom areáli lužného lesa Hrabiny sa vyskytuje najväčšia známa populácia kriticky ohrozeného a vzácného rastlinného druhu kozinca drsného na Slovensku. Každú jar les zaplavujú snežienky, ktorých zber je však v chránenej oblasti zakázaný a trestá sa. Pečniansky les je aj dôležitým zdrojom kvalitnej pitnej vody.

Michaela, novinárka:

Ak máte záujem spoznať skutočnú petržalskú džungľu, vyberte sa na prechádzku lužným lesom spod Mosta Lafranconi smerom k Prístavnému mostu. Tamojšia príroda je divoká, kypiacia životom, často nepreniknuteľná, plná tajomných zvukov a jej obyvatelia sú poriadne krvilační. Takže si radšej pribalte repelent.

11

11 Hrádza

Protipovodňové hrádze pozdĺž toku Dunaja vznikali od roku 1771 na základe nariadenia, ktoré zaviedla Mária Terézia. Dnes po väčšine ich povrchu vedie asfaltová komunikácia, ktorá sa využíva ako cyklistická cesta. Tá je na pravom brehu Dunaja súčasťou tzv. Dunajskej cyklomagistrály, vedúcej z Viedne cez Bratislavu až do Budapešti. Bratislavská časť sa začína pri hraničnom prechode Berg, prechádza popod Most Lafranconi, pri Inchebe sa napája na Viedenskú cestu a za Starým mostom pokračuje znovu ako samostatná cyclocesta. V letných mesiacoch ju hojne využívajú hlavne cyklisti, bežci a korčuliari. Cesta je lemovaná mnohými bufetmi.

11

11

12

12

12

12

12 Pláže

Na pravom dunajskom brehu, v susedstve sídliska, nájdete viacero miest vhodných na kúpanie v rieke. Na brehu pred mostom Lafranconi, oproti vyústeniu protihlahlého Karloveského ramena sa nachádza štrkopiesková pláž. Nádherné prostredie pieskového brehu ľudia využívajú na oddych, opekanie, rybárčenie, alebo aj kúpanie. Druhým miestom je štrková pláž za Prístavným mostom. V plytkej vode sa dá počas letných dní príjemne schladiť. Na pláži sa nachádza tiež prevrátená betónová kupola strielne. Pravdepodobne ju v blízkosti vybudovala nemecká armáda na kontrolu pohybu na Dunaji počas druhej svetovej vojny.

13

13 Jazerá a dunajské ramená

Pravý breh Dunaja prechádzal v minulosti častými zmenami terénu vplyvom toku Dunaja, ktorý sa tu rozvodňoval do ramien a vytváral tak početné ostrovy. Usporiadanie ramien a ostrovov sa menilo prakticky po každej povodni. Územie dostalo približne dnešnú podobu až v priebehu 18. storočia, keď sa začalo s postupnou reguláciou toku Dunaja. Jarovské rameno je rameno Dunaja, do ktorého vteká Chorvátsky kanál, prechádzajúci cez celú Petržalku. Okraje ramena sú posiate hausbótmami, ktorých počet sa začal v poslednom období nekontrolovateľne rozrastať. Cestou, ktorá vedie priamo cez rameno, sa dá dostať k jazeru Veľký Zemník. Toto podlhovasté, umelo vytvorené, 2,2 km dlhé a 200 m široké jazero vybudovali ako areál pre vodné športy. Jazero aj okolie si vodáci postupne prispôbujú svojim potrebám a v budúcnosti by tu malo vzniknúť Národné centrum pre rýchlostnú kanoistiku a veslovanie. Brehy jazera hojne využívajú rybári. V blízkosti Rusoviec sa nachádza Rusovské jazero, ktoré je v letných mesiacoch obľúbeným miestom na kúpanie. Aj napriek tomu, že ide o zdroj pitnej vody, kúpanie

13

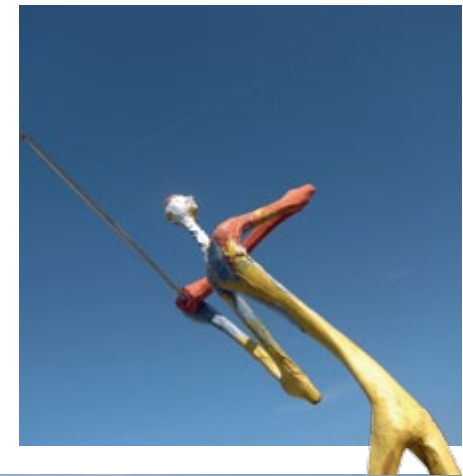

13

je tu tolerované. Ďalšie jazerá, ktoré vznikli ťažbou štrku a sú tiež zdrojom pitnej vody, sú Čunovské jazerá. Vzhľadom na to, že jazerá ležia v chránenej krajinskej oblasti, je tu kúpanie zakázané. Za jeho porušenie hrozí vysoká pokuta.

14 Galéria súčasného umenia Danubiana

Na cípe polostrova zdrže Hrušov (Čunovská priehrada) stojí budova v tvare zahroteného oválu, pripomínajúca loď. Je ňou súkromná galéria moderného umenia Danubiana – Meulensteen Art Museum, ktorú tu otvorili v roku 2000. Popri galérii sa tu nachádza predajná galéria, art shop, kaviareň a park s množstvom sôch a možnosťou posediť si na trávě alebo lavičke v príjemnom prostredí v tesnej blízkosti Dunaja. V letnom období sa sem dá dostať aj osobnou lodnou dopravou z bratislavského prístaviska.

14

15

15 Areál Divoká voda

Na ďalšom ostrovčeku hrádze Čunovskej priehrady sa nachádza vodácky športový areál s umelými kanálmi simulujúcimi divokú vodu. Uskutočňujú sa tu rôzne preteky (kajak, rafting), ale areál ponúka aj množstvo atrakcií pre verejnosť (vodné lyžovanie, rafting, wakeboarding, vodné skútre, paintball, plážový volejbal a iné).

ADRESÁR

KULTÚRA

kultúrne domy	DK Zrkadlový háj, Rovniankova 3	www.kzp.sk	E4
	DK Lúky, Víglášká 1	www.kzp.sk	I4
divadlá	Divadlo Aréna, Viedenská cesta 10	www.divadloarena.sk	B5
	Divadlo v podpalubí, Tyršovo nábrežie	www.lodteatro.sk	B4
	Divadlo SLUK, Balkánska 31, Rusovce	www.sluk.sk	P9
kiná	Cinema City, Aupark Shopping Center, Einsteinova 20	www.cinemacity.sk/aupark	B4
	Divadlo SLUK, Balkánska 31, Rusovce	www.sluk.sk	P9
galérie	Galéria Photoport, Rovniankova 4	www.facebook.com/photoportgallery	E4
	Cik Cak Centrum, Jiráskova 3	www.kzp.sk	E4
	Danubiana - Meulensteen Art Museum, Čunovo - Vodné dielo	www.danubiana.sk	S18
múzeá	Múzeum školstva a pedagogiky, Hálova 16	www.msap.sk	D3
	Bunker B-S 4 „Lány“ - Múzeum petržalského opevnenia	www.mpo.sk	
	Bunker B-S 6 „Vrba“	www.bs6.eu	E1
	Bunker B-S 8 „Hřbitov“	www.bunker.bs8.sk	G1
	Antická Gerulata, Gerulatská, Rusovce		P9

ŠPORTOVISKÁ

kúpalská	Petržalská plaváreň, Tupolevova 7/B	www.plavarenpetrzalka.sk	E3
	Letné kúpalsko Matador, Údernická 20	www.kupaliskomatadorka.sk	D2
bowling	Petržalka Bowling Center, Tupolevova 7/A	www.pbc1.webnode.sk	E3
	Ponteo Activity Park, Starorímska 1a, Rusovce	www.ponteo.sk	R10
futbal	FC Petržalka Akadémia - ul. M. C. Sklodowskej 1	www.fcpa.sk	E7
hokej	Zimný štadión HC Petržalka 2010 - M. Curie-Sklodowskej 1/A	www.hcpetrzalka.sk	E7
motokáry	Kart Arena, Kopčianska 82/A	www.kartarena.sk	F2
tenis	Tenisová akadémia TJ Slávia Právník - Tematínska 5	www.slaviapravnik.sk	H4
	Matchball (tenisové kurty), Smolenická 20		G3
	Tenisová škola, Nobelovo nám. 6	www.tspetrzalka.eu	C3
bicykle jazdectvo	Bikrosová dráha, Haanova	www.ozpedal.sk	D6
	Dostihová dráha, Starohájska 29	www.zavodisko.sk	E6
	Jazdecký oddiel ŠK Dunaj, Starohájska 35	www.skdunaj.szm.sk	F6
	ŠK Slávia Agrofert, Májová 21	www.slaviaagrofert.sk	C7
vodáctvo	Vodácky klub Dunajčik, Klokočova 5	www.dunajcik.sk	B6
	Dunajklub Kamzík, Klokočova 1	www.dunajklub.sk	B6
	Športový klub polície, Klokočova 10	www.skpbratislava.sk	B6
	Slovenský veslársky klub, Viedenská cesta 24	www.lodenicasvk.eu	B3
	Divoká voda, Čunovo - Vodné dielo	www.divokavoda.sk	T18
skatepark	Skate park, Nám. republiky		E4
pétanque	Pétanque, Tyršovo nábrežie (pri Au Café)		B4
	Rančík, Starohájska 35	www.rancik.sk	F6
športové haly	Športová hala, Prokofievova 2	www.hala.rsulak.sk	E4
	Arena S Gym, Gercenova 25		C3
	Športcentrum Gym 1, Znievska 1/A,	www.gym1.sk	G4
adrenalin	Pro Paintball, Údernická 10 (areál Matador)		E2
	PAPA CQB aréna (airsoft, paintball), Kopčianska (areál Matador)		E2
	X-quests - Escape room, Jungmannova 12,	www.x-quests.sk	D5
	Action Park, Schengenská, Čunovo	www.actionpark.sk	V13

Lýdia, herečka:

Určite odporúčam zájsť si na pravý balkánsky burek na Gessayovej. Bola to láska na prvý pohľad v mnohých príchutiach. P.S.: Majú aj štrudľu.

UBYTOVANIE

hotel	Dunajský pivovar, Tyršovo nábrežie	www.dunajskypivovar.sk	B5
hotely	Melrose apartments, Betliarska 12	www.melroseapartman.sk	H6
	Barok Hotel a apartmány, Sitniarska 1	www.barok.sk	H6
	Hotel Expo (Incheba), Viedenská cesta 7	www.hotelexpo.sk	B3
	Hotel Dominika, Vlastenecké námestie 3	www.hoteldominika.sk	D4
	Hotel Viktor, Kremnická 26	www.hotelviktor.sk	D2
	Hotel Gaudio, Údernická 14	www.hotelgaudio.sk	D2
	Hotel Esprit, Zadunajská cesta 12	www.hotelesprit.sk	C3
	Mari Kiri pezión, Marie Curie-Sklodowskej 1	www.marikiri.sk	E7
	Penzion Berg, Údernická 24	www.penzionberg.sk	D2
	Penzión Raki, Kopčianska 82	www.hotel-bratislava-raki.com	F2
	Rusovský penzión, Rusovce	www.rusovskypenzion.sk	P8
	Penzión pri kaštieli, Rusovce	www.bratislavapenzion.sk	P8
	Hotel Divoká voda, Čunovo, vodné dielo	www.divokavoda.sk	T8
ubytovne	Ponteo Activity Park, Starorímska 1a, Rusovce	www.ponteo.sk	R10
	Ubytovacie zariadenie Futura, Romanova 37		
	Dom stavbárov, Kopčianska 80	www.ubytovne.sk	

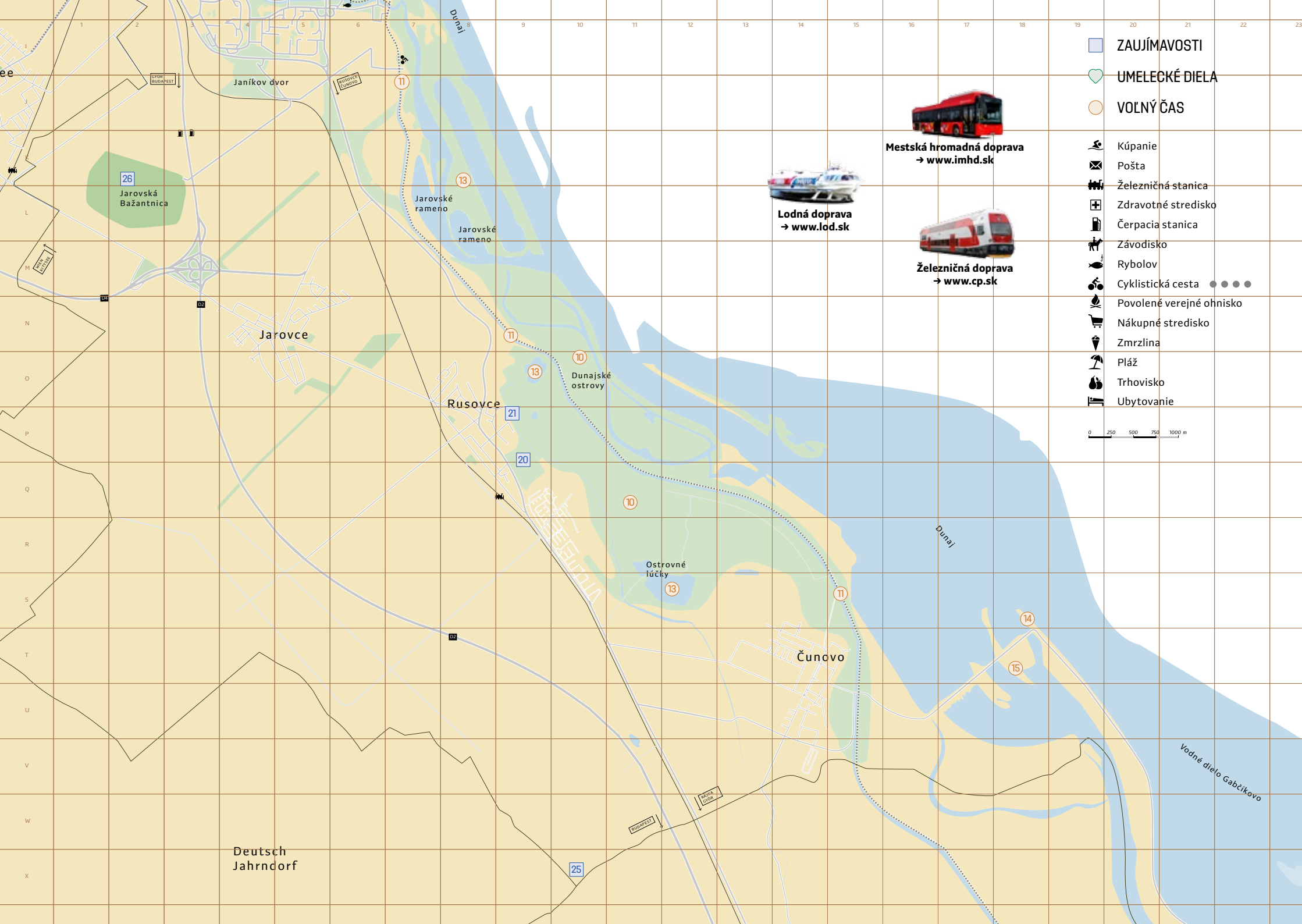
PREDAJNE A SERVIS BICYKLOV

	Velosport, Bradáčova 3		F5
	Chilli's Bike, Šustekova 25	www.chillibike.sk	C6
	Športservis Bike, Betliarska 11	www.sportservis.sk	H5
	Lipták Ladislav, bicykle, Haanova 1	www.bicykle-servis.sk	D6
	ProCycling, Medvedovej 1/A	www.procycling.sk	D7
	Civi sport, Znievska 9/11	www.civisport.sk	H4
	Bonky Bike, Gessayova 12	www.bonkybike.sk	E4
	E-Bike Expert, Nám. hraničiarov 8/B	www.ebike-expert.sk	D5
	Pro Bike, Údernická 5	www.probike.sk	D2
	Centrosport, Wolkrova 1	www.servis-bicyklov.sk	D4
	Cyklo Kuchyňa, Tyršovo nábrežie	www.cyklokuchyna.criticalmass.sk	B5

JEDLO A PITIE

reštaurácie	Leberfinger, Viedenská cesta	www.leberfinger.sk	B4
	Au Café, Tyršovo nábrežie	www.au-cafe.sk	B4
	Liviano, Kutlíkova 17	www.liviano.sk	F4
	Fou Zoo, Ševčenkova 34	www.fouzoo.sk	E3
	Tarpan, Májová 23	www.tarpan.sk	C7
	Micho Gusto, Dudova 1	www.facebook.com/michogusto	E5
	Pizzeria Tiffany (srbské špeciality), Fedinova 2	www.pizzeria-tiffany.sk	E4
	Rančík, Starohájska 35	www.rancik.sk	F6
	Reštaurácia podkova, Starohájska 29 (areál závodiska)		F6
	Engerau, Osuského 1	www.engerau.sk	E4
	Alfa (bingo, pizza, grill), Jiráskova 1		E3
	Petržalská klubovňa, Starohájska 2	www.nasaklubovna.sk	E5
	Mari Kiri, Marie Curie-Sklodowskej 1	www.marikiri.sk	E7
	Pivovar HOPS, Vílová 4	www.pivovarhops.sk	D3
	Reštaurácia SLUK, Balkánska 31, Rusovce	www.restauraciasluk.sk	P9
	Antica Toscana, Maďarská 27, Rusovce	www.anticatoscana.sk	U14
	Gatto Matto, Maďarská 1/a, Rusovce	www.gattomatto.sk	P9
	Čunovská Csárda, Petržalská 10, Čunovo		U14
street food	Petržalské langoše, Osuského 5		E5
	Balkánsky burek, Gessayova 33		E4
kaviarne	Doma je pohoda, Rovniankova 2	www.domajepohoda.sk	E4
	Monsters, Rusovská cesta 54	www.monsterscafe.sk	D4
	Kafé Lampy, Černyševského 42	www.kafelampy.sk	C5

koncepcia, texty: Martin Kleibl - Konduktor, o.z., www.konduktor.sk
fotografie: Martin Kleibl, Ivan Kozáček (str. 8 - Propeler), Michal Druga (dron), archív autora
grafický dizajn a DTP: Martin Mistrík, Agáta Petrisková (zelenaluka.sk)
jazyková korektúra: Ľuba Nitrová
vydal: Bratislava Region Tourism, 2017

ZAÚJÍMAVOSTI

UMELECKÉ DIELA

VOLNÝ ČAS

Kúpanie

Pošta

Železničná stanica

Zdravotné stredisko

Čerpacia stanica

Závodisko

Rybolov

Cyklistická cesta

Povolené verejné ohnisko

Nákupné stredisko

Zmrzlina

Pláž

Trhovisko

Ubytovanie

0 250 500 750 1000 m

Mestská hromadná doprava
→ www.imhd.sk

Lodná doprava
→ www.lod.sk

Železničná doprava
→ www.cp.sk

Janíkov dvor

Jarovská Bažantnica

Jarovské rameno

Jarovce

Rusovce

Dunajské ostrovy

Ostrovné ťučky

Čunovo

Deutsch Jahrdorf

Vodné dielo Gabčíkovo

Dunaj

Dunaj

Turizmus regiónu Bratislava
Bratislava Region Tourism

Sabinovská 16

820 05 Bratislava

Tel.: +421 2 4319 1692

email: info@gob.sk

www.gob.sk

www.facebook.com/BratislavaRegionTourism

www.instagram.com/bratislavaregiontourism

Projekt realizovaný s finančnou podporou
Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky